

Elegant, inquiet, seriosament burxaire, irònic i festiu, crític i constructiu alhora, sensible, bon amic. D'ulls petits, moguts, bellugadissos, bigotet retallat, com un Clark Gable, cam llisa, barret a l'estil George Raft". Amb aquestes paraules, Xavier Garcia Soler recordava MANUEL AMAT I ROSÉS. Amat havia nascut a Vilanova i la Geltrú l'any 1909, mentre a Barcelona esglésies i convents cremaven. Era la Setmana Tràgica. Morí a Barcelona la vigília de Nadal de l'any 1985.

Sent un adolescent -no tenia més de quinze anys- va començar a col·laborar al setmanari esportiu Xut!, que dirigia Valentí Castany (amb qui mantindria una llarga amistat), l'any 1924. Actiu dinamitzador de la vida cultural vilanovina, col·laborà a la ràdio local i també al setmanari Prisma. Fou un home polifacètic, però sempre tingué un interès decantat pel periodisme. En aquest camp, jugà gairebé tots els papers de l'auca: des de la crònica esportiva passant per la crítica cinematogràfica, la pintura literària de festes, costums i viatges o el retrat de personatges fins a l'humorisme en totes les seves variants (ninoaire, relator d'acudits, dibuixant de tires còmiques...). D'El bé negre a Mirador, de Destino a La Vanguardia entre d'altres i durant més de seixanta anys.

Per tradició i sense il·lusió, compaginà bona part de la seva vida l'activitat intel·lectual amb la de comerciant de productes de complement del calçat. A banda del periodisme, destacà també com a pintor de miniatures (unes petites pintures on hi reflectí amb colors vius els paisatges de la seva terra: els camps i les platges del Garraf). Els seus quadres foren elogiats per González-Ruano, Porcel o Francisco Umbral. Aquest últim digué: "Tanta luz en tan poco espacio hace de ello joyas reverberantes. Amat no pinta el paisaje, sino la imagen del paisaje que se nos aloja en la célula cerebral".

Les pàgines inèdites que avui presentem són una selecció del dietari que Amat va portar l'any 1947. Dia rera dia, escrivia poques frases en un petit quadern "Calendario Victoria" de tapes vermelles. No es tracta d'un dietari d'escriptor, sinó simplement breus anotacions que ens serveixen per pendre les pulsacions bàsiques d'aquell home en aquell moment. Hi trobem els batecs de cada dia. Simples i repetits perquè són el reflex de la pura quotidianitat. És per això que els protagonistes ho són sempre els del món exterior. Uns dies la mar que hi surt és plana i d'altres la calamarsa arrasa amb tot. No hi ha espai per res més. Trobarem el creixement dels fills i la mort dels coneguts, les estones de somriure amb els amics i les dificultats per tirar endavant, el goig per un àpat copiós i la misèria de la vida de postguerra. Sense més pretensió que la d'anotar els retalls que deixa el dia a dia i que l'escriptura grava per il·luminar els buits de la memòria.

Jordi Amat i Fusté

Manuel Amat i Rosés

Dietari de 1947

1 de gener

HE VIST EL PARTIT San Lorenzo de Almagro contra una selecció espanyola. Resultat 7 a 5 a favor dels argentins. Jugat a les Corts. Gran demostració de joc dels argentins. Els espanyols han anat a la deriva. Sopar homenatge als jugadors argentins al Saló Rosa. He saludat a Martino i Pontoni dels quals he obtingut l'autògraf. He parlat amb l'entrenador Pedro Omar. I he tingut al meu davant a Colombo, molt divertit. Gent, tots, molt simpàtics.

6 de gener

He vist a l'Espanyol l'espectacle *Soñando con música* escenificat per Arthur Kaps, amb el pianista Semprini de director d'una orquestra de 50 professors espanyols. L'espectacle resulta agradable, simpàtic

i posseeix tots els ingredients precisos per a apuntar-se un èxit: música agradable, piano de cua blanc, cançons modernes, presentació típicament Kaps.

7 de gener

Penya Castanys. Assistents: Junceda, Prat, Panadés, Castanys i jo. Hem plantejat de fer excursions amb auto. En Panadés ha proposat La Molina. Jo he suggerit Poblet i Vilanova. La proposta ha tingut gran èxit.

He vist el film Paramount *Fantasia de estrelles*. He rigut moltíssim. És una pel·lícula divertidíssima. Els "sketchs" succulents.

10 de gener

Ha mort el Sr. Ramos, l'home dels marcs. Ell havia enmarcat gairebé totes les meves miniatures. M'havia demostrat un gran apreci. El recordaré sempre. Al cel sia.

12 de gener

Estrenem un Ford 8 HP en molt bon estat. Hem anat fins a Horta amb la Montserrat i els dos nens. A la tarda hem anat al Palau de la Música. La Maria Asunción actuava amb l'Institut de Rítmica i Plàstica, dirigit pel mestre J. Llongueras.

17 de gener

A Sitges, com cada divendres. Tothom parla de les noves disposicions oficials deixant lliure el comerç de curtits i el preu de les pells.

En Manuel ha preguntat a la seva mare: "¿Oi que quan porten un nen petit es coneix si és nen o nena pel pentinat?".

18 de gener

A 3/4 de quatre del dia d'avui neix el nostre tercer fill. És un nen. El part ha anat rapidíssim; ni la llevadora hi ha estat a temps. La Montserrateta ha estat la seva única companyia, doncs, en aquell moment, a casa, la meua dona no tenia a ningú, doncs, jo em trobava buscant taxi i llevadora.

Avui s'inaugura a Reus una exposició de miniatures meves.

19 de gener

Els nens estan molt contents. En Manuel diu del petit: "És tan petit que si li fèiem una fotografia no quedaria res". I el mateix Manuel a la Maria Asunción: "¿Saps què, nena? Encara que no ens hagin portat una altra nena, el nen també el podràs manar".

He passat el dia a Reus. Amb 24 hores s'han venut 21 obres. El local de El Círculo és molt visitat.

21 de gener

El nen (Manuel) està ensopit i es queixa de l'apèndix. És probable que més endavant s'hagi d'operar.

Entrevista al Oro del Rhin amb en Josep Mª Junoy i en Rafael Santos.

He entregat a J. Soler Serrano per a Radio España el reportatge "Glosas del Cau Ferrat".

26 de gener

Amb en Josep Mª Junoy i en Santos (cunyat d'en Grau Sala) hem anat a Vallcarca a casa l'advocat Sr. Fernando Benet, un dels més notables col·leccionistes de pintura del país. Té obres de Nonell, Gimeno, Mir, Casas, Benet, Lllavaneras, Ivo Pascual, Sisquella, Amat Zuloaga. El Sr. Benet és molt cordial.

31 de gener

He anat a Sitges. He fet 8 encàrrecs. El darrer temporal perjudicà molt. A la Piscina hi ha parets a terra, el Chiringuito ha perdut la terrassa, la casa dels Salvamento de Náufragos partida pel mig. Es diu que els sitgetans no pagarien tots els desperfectes amb 2 milions de pessetes. He tirat fotos.

2 de febrer

HEM BATEJAT EL TERCER fill a la Catedral. Noms: Enric, Anton, Eudald. El refresc organitzat per la meva cunyada ha estat una filigrana.

3 de febrer

He anat al Calderón a veure l'espectacle *Historia del Couplet* muntat per Artur Carbonell. Les millors ovacions han estat per a la senyoreta Mercé Sanabre, sitgetana i simpàtica amiga meva. Sovint m'encarrega algun discurs o verset humorístic.

8 de febrer

Surto cap a Madrid amb l'express de la nit.

9 de febrer

Arribem a Madrid. Hotel Internacional. L'Eizaguirre.

A la tarda partit Atlètic Madrid-València. 1 a 1. L'Eizaguirre està magnífic. Conec la seva promesa, molt simpàtica.

11 de febrer

Surto cap a Gijón amb l'express de la nit. Impressionant el pas per Pajares. Tot nevat. Estació de [Burdongo] a 1246 m. d'alçada.

13 de febrer

Provo el marisc "centollo"; gustosíssim.

Els órreos són molt curiosos.

Astúries amb les seves mines i altres formes em causa una enorme impressió. No m'imaginava aquest espectacle industrial tan fort. Sembla un escenari de film de Paul Muni.

14 de febrer

Surto de Gijón cap a Bilbao. El carrilet té un moment que es transforma en funicular.

A quarts d'onze, després de fer canvi de tren a Santander, arribo a Bilbao. He sortit a les vuit del matí de Gijón.

17 de febrer

Dino amb en Magí, en Julián Isaza i el promés de la Maria Isaza. En Magí demà sortirà amb el "Marqués de Comillas" cap a Nova York. Ens despedim. Jo segueixo viatge cap a Vitòria.

18 de febrer

De Vitòria, amb l'auto d'en Comas, segueixo viatge fins a Pamplona on dinem. A l'hora de sopar som a Saragossa. Ens acompanya el matrimoni Ricart i una cosina d'en Comas que resideix a Bilbao. L'auto ha marxat molt bé.

27 de febrer

He anat a sopar a casa del Dr. Miret de Vilanova. Sopar exquisit: puré, ou al plat amb sobressada, filet amb patates. Postres: uns melindros al forn i plàtan i taronja amb kirsh. Copa de cointreau. ¡Enorme cuinera la senyora Miret!

1 de març

HE ANAT A ENCARREGAR-ME un trajo a Hen Pellicer. M'ha dit que em costarà 1.000

pessetes. Estic aterrat. ¡1.000 pessetes! ¡Mitja mensualitat!...

3 de març

Avui el nostre fill Manuel fa 5 anys. Està contentíssim i espera amb candeletes l'hora de bufar les candeles.

8 de març

El mitjà, en Manuel, torna a queixar-se del ventre. El Dr. Pou diu que aquesta vegada té grip, però, que caldria operar-lo de l'apèndix per a millor seguretat i tranquil·litat.

14 de març

He anat a Sitges. Bon negoci. He passat vora el mar. Feia mal temps i les onades, verdes, escumejaven rabiosament.

17 de març

Sopar íntim d'homenatge al poeta Josep Mª de Sagarra. Hi havia en Fontanals, en Cortés i Vidal, en Màrius Gifreda, en Castanys. En Sagarra ens ha llegit fragments del seu *Poema de Montserrat*. Em ficava al llit a les 5 de la matinada. Hi ha troços del poema impressionants.

21 de març

He anat a Sitges. Primer dia de primavera. L'aire fa olor de branca tendra. A les fàbriques fan sabates de pell blanca, vermella i blava.

23 de març

He anat a veure el partit Espanyol-València. Han guanyat els valencians per 2 a 1. Al sortir hem anat a esperar l'Eizaguirre. Hi he jugat a ping-pong. He guanyat el primer partit i he perdut el segon.

He pres el nen, en Manuel, al futbol. Li ha fet il·lusió poder tocar-li el braç a l'Eizaguirre i constatar que el té tan dur.

30 de març

Amb els nens he anat a beneir les palmes, a la Catedral, als Claustres. En Manuel i la Maria Asunción portaven palmó. Moltes empentes.

1 d'abril

RES DE NOU. Vaig preparant-me per a l'exposició de València.

3 d'abril

Dijous Sant. Amb en Manuel i la Maria Asunción he anat a seguir monuments. Hem arribat al Port a veure els barcos.

4 d'abril

Divendres Sant. La Montserrat i els nens han marxat cap a Sant Fost. Jo i la meva mare hem marxat cap a València. La mare ha pujat a Vilanova.

5 d'abril

Sóc a València junt amb la meva mare. A la tarda he inaugurat la meva exposició a la Sala Prat.

6 d'abril

Passgem per València. Fa un temps esplèndid. A la Catedral el Bisbe de València saludava al poble. La mare li ha besat l'anell.

Hem visitat el Museu, el Port i hem anat al Teatre Principal on actuava Cèlia Gámez.

7 d'abril

De València, amb tren, a Castelló de la Plana a casament d'en Pepe Boniquet. 140 invitats. Casament doble, es casaven dues germanes, filles del dentista Peña de Castelló. En Pepe Boniquet (pare) i el fill anaven amb barret de copa i jaqué. La muller d'en Pepe es veu una noia molt bona i humil. A quarts de dotze de la nit la mare i jo tornàvem cap a casa. El tren venia ple de València. Tota la nit al passadís, damunt d'una maleta.

copa i jaqué.
La muller d'en
Pepe es veu una noia
molt bona i humil.
A quarts de dotze de
la nit la mare i
jo tornàvem cap a casa.
El tren venia ple de
València. Tota la nit
al passadís, damunt d'una
maleta.

8 d'abril

Viatge espantós. Estic mort. A quarts d'onze arribo a Barcelona. La mare ha baixat a Vilanova. Tren pleníssim. Soldats, estraperlistes, gent que roncava sonorament, empenyes, maletes. El viatge més dolent de la meua vida. No he dormit en tota la nit.

13 d'abril

Hem anat amb auto a Vilanova tots plegats. La mare ens ha servit un dinar èpic. Viatge accidentat. El carburador no carburava. El

nen ha dit veient-me toquetejar el motor: "El papà està més cansat que una butaca".

15 d'abril

He anat a fer penya a casa d'en Castanys. Ens ha comunicat que ha llogat una torre a Sarrià i que cap a primers de juliol hi anirà a viure. ¿Significarà això l'extinció de la penya?

8. ABRIL

San Dionisio, obispo

NOTAS

Viatge espantós. Estic mort. A quarts d'onze arribo a Barcelona. La mare ha baixat a Vilanova. Tren pleníssim. Soldats, estraperlistes, gent que roncava sonorament, empenyes, maletes. El viatge més dolent de la meua vida. No he dormit en tota la nit.

22 d'abril

He anat a la penya d'en Castanys. Ha vingut l'Opisso que ha contat coses boníssimes. Ens diu que fer el paper de vell l'empipa i que no pensa fer-lo. Parla que la seva muller és molt xistosa. A la camiseria Opisso va anar a comprar una camisa. Va esglaiar-se dels preus i de que les camises que li arribaven al llombrigo en demanessin vint duros. Al sortir al carrer, sense comprar, la senyora li digué: "Em sembla que t'hauràs de comprar una camisa de força...".

25 d'abril

Divendres. Sitges. Una mar blava, plana, suau. La platja torna a guanyar metres de sorra. S'acosta l'estiu. Els terrenys van pujant de preu.

30 d'abril

He anat al C.E. de Catalunya a fer de jurat del Concurs de Cinema Amateur. Han projectat un film molt bo titulat *Porta closa*.

2 de maig

HE ANAT A SITGES. Estic intranquil tot el dia. En Manuel no es troba bé i es queixa novament de l'apèndix. El Dr. Pou creu que caldrà operar.

10 de maig

Sessió cinema amateur molt bona. La millor de tot el concurs. Ha estat un "mano a mano" entre Sabadell i Terrassa. Un film dels presentats val més de 6.000 ptes.

13 de maig

Penya a casa d'en Castanys. S'ha parlat molt dels llibres de gran luxe i de les edicions de bibliòfil. La Lola Anglada edita un llibre del qual en fa un tiratge a 10.000 pessetes el volum.

17 de maig

En Franco ha arribat a Barcelona. L'he vist passar per la Via Laietana. La Guàrdia Mora és enormement decorativa amb els seus trajos i capes voleiant, d'un color groc ataronjat, blau turquesa, morat... Els turbants i llances fan molt bonic. Tot un espectacle.

20 de maig

Penya a casa en Castanys. Molt divertida. En Castanys va estar graciosíssim parlant d'obsequis de casament.

En Junceda va dir, al marxar: ¡Avui sí que he rigut de gust!

En Castanys canvia de pis. La setmana vinent ja viurà a Sarrià, en una torre. ¿Prosseguirà la Penya?

21 de maig

S'ha rebut carta d'en Magí i la Jesusa. Parlen de les Catarates del Niàgara i de la Fàbrica Ford de Detroit. Com aquell que no diu res...

22 de maig

Aquest matí al magatzem hem tancat de 10 a 3. Hi havia una desfilada militar presidida per en Franco, al Passeig de Gràcia.

23 de maig

En Joan Magrinyà em telefona demanant-me una miniatura per a fer un obsequi a en Monsalvatge.

24 de maig

Marxo cap a Madrid. L'expres no surt a les 7 del vespre del Passeig de Gràcia sinó a les 8 i de l'estació del Nord. Degut a un descarrilament passarem per Lleida.

28 de maig

De Cerdanyola torno a Barcelona, doncs, cal anar a la desfilada de Montjuich en homenatge al Generalísimo. Així està ordenat oficialment.

8 de juny

HE PASSAT EL DIA a Cerdanyola. Un dia tranquil i feliç si no fos que en Manuel ha tingut les habituals molèsties al ventre.

16 de juny

Aquesta nit (a quarts d'una) he parlat per telèfon amb Nova York. Es sentia molt clarament. He sentit la veu del Magí i de la Jesusa i això m'ha produït gran emoció. Només he pogut parlar uns segons.

17 de juny

Penya a la nova residència de l'amic Castanys. Al carrer Anglè 49, a Sarrià. Casa magnífica. Ens hem reunit al jardí. En Castanys amb aquesta torre ha tret literalment la rifa malgrat les 800 pessetes -crec- de lloguer. Li sobra un pis que serà del seu noi quan es casi.

23 de juny

A Cerdanyola hem fet un xic de "verbena": s'han tirat coets i s'ha menjat coca. Els nens han disfrutat molt.

28 de juny

Fa una calor espantosa. Prenc cerveses, coca-coles, bec aigua constantment. L'aire és calent. Marxo cap a Cordellas.

5 de juliol

HE ANAT A VEURE l'oncle Maginet a la Clínica Corachán. Dimarts vinent l'operaran. Està molt animat. Parla de toros, de futbol i s'interessa per les meves miniatures. Està molt fluix i l'operació es presenta difícil. Aquest matí li han fet una transfusió de sang. Mig litre. L'operarà el meu amic Dr. Pi i Figueras.

6 de juliol

Amb la meva dona hem baixat a Barcelona a votar pel Referèndum sobre la llei de successió. A l'hora de dinar èrem novament a Cerdanyola. Els nens estan trempadíssims. En Manuel juga i estira un vedell petit amb una valentia que jo li desconeixia.

7 de juliol

He anat a veure l'oncle Maginet a la Clínica. Demà l'operaran. Està abatut. Li han fet una transfusió de sang. El Dr. Pi i Figueras ens ha dit: "Demà farem aquest senyor. Veurem el que s'hi pot fer". I ens assenyalava l'habitació nº 67.

8 de juliol

Han operat a l'oncle Maginet. Mal informe. Queda resolt *lo* del ventre, però el fetge està malament i no pot operar-se. L'operació ha durat 2 hores.

11 de juliol

Dia de molta calor a Sitges. A l'hora de dinar quasi no tenia gana.

Al vespre he tornat a Vilanova ensopit i febrós. La mare m'ha posat draps d'aigua amb vinagre als peus i al cap. La febre ha baixat.

12 de juliol

M'he quedat tot el matí al llit. Em trobo millor. Quasi no tinc febre. He començat a menjar.

14 de juliol

He anat a la Clínica Corachán. L'oncle Maginet segueix malament. El fetge comença a descomposar-se o a donar senyals alarmants. El pobre oncle Maginet es va acabant. Parla baixet, molt baixet. I es preocupa dels *demés* i els hi diu que mengin i que dormin. I s'enfada si no ho fan.

17 de juliol

He anat a la Clínica. L'oncle Maginet està morint-se. Ha dit a la seva germana: "Ara ja em començo a descompondre". L'han extremaunciat. M'he fet un tip de plorar a la Clínica. El metge diu que no passarà d'aquesta nit.

18 de juliol

A les tres de la matinada d'avui ha mort l'oncle Maginet. Al cel sia. Tenia 66 anys. Amb una ambulància l'han portat a Tàrraga. He conegut el senyor Josep Mª Folch i Torres amb el qual he parlat molt extensament. M'ha agradat molt la seva conversa. Coneixia i estimava l'oncle Maginet.

27 de juliol

En Manuel avui no es troba bé i s'ha quedat al llit. Es queixa del ventre. Té bilis i està una mica ensopit.

29 de juliol

Calor i una set desesperant. Les cerveseries estan abarrotades de gent... quan hi ha cervesa.

9 d'agost

AVUI CUMPLEIXO 38 anys. Tinc tres fills i més ganes de treballar i fer coses que mai. Déu, fins ara, m'ha ajudat i jo ho reconeixo i n'hi dono gràcies.

15 d'agost

Celebrem el Sant de la Mare i de la Maria Asunción. Un menú excel·lent. Pollastre, xampany, gelats... La mare diu que ho fa per la nena. Jo li he dit que lo millor és celebrar-ho i després buscar l'excusa que convingui.

20 d'agost

Preparatiu de vacances. I anar fent la maleta amb la il·lusió de cada any.

21 d'agost

He anat a sopar i a dormir a la masia. La Montserrat i els nens viuen feliços. La masia és el somni de tot l'any.

23 d'agost

Primer dia de vacances. Assaboreixo les hores plàcides de vida a la masia. ¡Que bé es treballa damunt del paisatge i del mar blau!

28 d'agost

Una terrible pedregada. Més de mitja collita perduda.

El masover plorava. Uns quinze minuts han bastat per a endur-se les collites de raïm i d'olives. A Cubelles els vells diuen que no havien vist res de tanta magnitud. La meva mare està desolada.

29 d'agost

He ajudat a collir raïm quatre hores al matí. He quedat amb l'esquena cruixida.

4 de setembre

HE ANAT A SOPAR i dormir a la masia. L'Enriquet està maquíssim. L'àvia el troba maquíssim però diu que és un cridairot. Tothom opina que tindrà geni i serà espavilat.

6 de setembre

Em telefonen que ahir quan venien cap a Sitges en Rull i en Joan Sans, tingueren avaria a l'auto. En Joan anà a buscar un taxi, caigué i es trencà el braç.

¡Quina fatalitat!... m'ha telefonat en Piñana dient que si la meva mare anava a veure la nena no la rebrien i no la deixarien passar. He anat a esperar a la mare i li he comunicat. No ha pogut veure a la nena, la Gemma.

7 de setembre

He anat a veure al meu cunyat Joan Sans mentre l'operaven a casa seva del braç (trecat) i una costella fora de lloc. L'han anestesiat. La operació ha anat bé.

8 de setembre

He passat el dia a la masia aprofitant la mitja festa d'avui. En Manuel s'ha queixat varies vegades del ventre. Cap al tard s'ha llevat una estona.

12 de setembre

He passat el dia a Sitges. Al vespre he tornat cap a la masia. L'Enriquet no vol dormir i la meva mare es cansa de cantar-li cançons.

13 de setembre

Dia d'empentes, de trens plens, de fatigueig ferroviari. Al vespre, després de sopar, surto a respirar l'aire incomparable de la masia. Nit d'estrelles. ¡Si no plorés l'Enriquet!...

14 de setembre

Missa al poble i després tot el dia a la masia. Ha vingut en Balada a passar el dia i a fer-nos fotos. He comprat dues "colmenas" que ja han arribat a la masia.

Els nens han inventat un joc que consisteix en fer creus de fusta, adornar-les amb flors i alguna petita imatge i, tot cantant, anar simulant una processó.

20 de setembre

En Magí i la Jesusa han arribat per via aèria des de Ginebra. Al Prat els han anat a rebre la Dolors i la meva dona i la Maria Asunción.

Jo els he saludat i abraçat a l'arribar a la fàbrica. Ha estat emocionant. He organitzat unes pancartes que deien: "¡Bienvenidos, caramba!", "Llegan en tren o en carro", "Nuestra divisa son las divisas".

Hem fet arcs triunfals amb palmes i hem coronat amb rams de llorer en Magí i la Jesusa.

24 de setembre

He passat el dia a la masia. Dia plujós. Comença a fer fred.

He llegit unes conferències -alades, poètiques- de García Lorca.

28 de setembre

He passat el dia a la masia. Hem tirat tres globus de paper. Dos ens han fallat. Jugo tot el dia amb els nens.

Demà marxem definitivament cap a Barcelona.

29 de setembre

Al matí, a la masia, al marxar cap a Barcelona a la mare se li han humitejat els ulls. Com cada any...

En Magí i la Jesusa han vingut després de sopar. M'han regalat una ploma darrer model i per a la meva dona unes mitges de nylon.

30 de setembre

Penya a casa d'en Castanys. Avui ha vingut l'Opisso. En Castanys ha estat feliç amb els seus comentaris.

5 d'octubre

HE ANAT A L'ENTERRAMENT de la tia d'en Melcior Balada. Després, amb els nens, la

Montserrat i jo hem anat al Parc a veure l'elefant i a llogar un cotxet tirat per un burret. A la tarda he pintat.

8 d'octubre

He anat a veure en Castanys per a canviar impressions sobre temes editorials. En Castanys ha trobat molt ben enfocat l'assumpte Ediciones Hércules. "Pocs o molts no ho sé... però han de guanyar diners".

12 d'octubre

En Manuel m'ha acompanyat al futbol. Li ha agradat molt... el caramel llarg que li he comprat.

13 d'octubre

Dilluns. Al sortir del magatzem, migdia i vespre, he anat a l'Editorial. És una feina agotadora. Agotadora pel meu soci De Haro, doncs, cal vetllar molts punts i tocar tecles infinites.

18 d'octubre

He anat a veure a la Sala Barcina l'exposició d'homenatge a Joaquim Mir. Moltes obres ja les coneixia. Les obres m'han meravellat i entristit, tot recordant aquell gran infant amb barba que era Joaquim Mir i a qui no oblidaré mentres visqui.

19 d'octubre

Partit de futbol al camp de l'Espanyol entre la Selecció Catalana i la Selecció Nacional. Els catalans han guanyat per 3 a 0. César per damunt de tots. Ha marcat dos gols de gran artista. Un dels millors partits que li he vist.

21 d'octubre

Tertúlia a casa l'amic Castanys. Han sortit xistos de l'augment de tramvies de tots els calibres.

22 d'octubre

Hem assistit, la Montserrat i jo, a l'estrena del film que presenten els avicultors de Barcelona titulat *El huevo y yo*, protagonitzat per Claudette Colbert i Fred McMurray. Té "gags" molt bons i tota la cinta es segueix amb interès i rialles.

24 d'octubre

A Sitges he comprat peix fresc per a la dona. A la barberia Roca segueixen venent publicacions de les nostres. El tren de les 8,10 ha sortit de Vilanova a quarts d'onze i pico, gairebé a les onze.

31 d'octubre

He anat a Lleida junt amb l'amic Castanys que ha donat una "charla" i inaugurat la seva exposició. De les 27 obres n'ha venut 13. El viatge l'hem fet amb tren.

1 de novembre

HE TORNAT DE LLEIDA junt amb en Castanys. El viatge l'hem fet amb l'auto de l'Alsina Graells. Pesat. El paisatge i el dia, una delícia.

2 de novembre

He vist el partit -molt disputat- entre el Celta i el Barcelona. Empat a un gol. El Celta, que entrena en Zamora, té un magnífic conjunt. La línia mitja del Barcelona, a excepció de Calvet, no ha existit.

11 de novembre

El Banc de Bilbao m'ha obert un crèdit de 25.000 ptes. per a Ediciones Hércules.

14 de novembre

El viatge de tornada de Sitges ha estat un desastre. El Correu de Madrid no ha passat i amb el

Picamoixons he arribat a les onze a Barcelona. De Sitges a Barcelona el tren ha estat a prop de 2 hores.

18 de novembre

Ha vingut a veure'm en Casajuana de Reus. M'ha venut 2 miniatures: 400 ptes. Al vespre he anat a Sarrià, a fer penya a casa en Castanys.

20 de novembre

Aquest migdia he anat a casa el meu cunyat Magí. Ha arribat la Maria Isaza, que s'ha aprimat notablement. Els he portat un pa a l'estil de Munich. A la nit he anat a sopar i a dormir a Vilanova. Després de sopar penya a casa el Dr. Miret amb en Ricart.

25 de novembre

Penya Castanys. Hem rigut molt. S'ha parlat de l'emissió radiofònica de Casa Jumar que és un centpeus publicitari. Ofereixen braguers i diuen que els proven amb reserva. ¡Només faltaria!

26 de novembre

Anem fent. L'Enriquet, el petit, s'espavila molt i segueix dormint molt poc. Donant-li la mà camina com una personeta important.

27 de novembre

Anem a casa en Jento a pagar paper. Ens ensenyen uns papers infames. I ens parlen de nous augments i de futurs nous augments. Aviat no farem ni pel paper. És una bogeria.

28 de novembre

Sitges. Temporal. Barques al Passeig. Humitat. Inici de crisi comercial. Al torn de Sitges una dona grossa, al passar la policia, s'asseu damunt un sac de cigrons i em demana que m'acosti per a camuflar-ho millor.

1 de desembre

HE ENVIAT DUES CARTES a la meva mare. HI una carta a en Martí Miret a Bilbao.

2 de desembre

Dimarts. Penya Castanys. Molt fred. En Junceda, com sempre, ha celebrat els meus comentaris. M'aprecia i això em fa molt content.

7 de desembre

He portat els nens, a la tarda, al cine a veure tres films de dibuixos de Walt Disney. Els ha agradat molt. Al sortir he anat a fer companyia a De Haro a l'Editorial.

10 de desembre

He anat a sentir a l'Ateneu la conferència d'en Noel Clarasó a l'Ateneu Barcelonès. És un humorista que m'interessa molt.

13 de desembre

He anat a casa en Castanys. L'article sobre l'Escolà ha tingut gran repercussió. Ens hem apuntat un tanto i *El Once* s'ha esgotat. En Castanys m'ha entregat un exemplar dels calendaris de *El Once*.

14 de desembre

Partit Barcelona-València. Empat a 1 gol. Forces molt anivellades. Ha reaparegut l'Escolà. Al sortir amb en Magí, la Jesusa i la seva germana hem anat al teatre Borràs a veure la Lola Flores i en Manolo Caracol. Ella ho fa molt bé i és *casticíssima*.

19 de desembre

He anat a Sitges. Humitat. Pastilles de menta. El tren amb tres hores de retard. Arribo a casa a quarts de dotze de la nit. Delícies de la Renfe.

20 de desembre

Tota la tarda de compres. Els aparadors dels Passeig de Gràcia són un encant aquests dies de vigílies de Nadal... Però els preus són un desencant.

21 de desembre

Al matí he pintat. A la tarda m'he quedat a casa. Se m'ha fet interminable la tarda. L'Enric, el petit, només vol anar a coll, no dorm i és un neguit.

22 de desembre

Rifa de Nadal. He tret uns 20 duros més o menys. O sigui que fins i tot saldaré amb benefici. Els nens -Maria Asunción i Manuel- estaven entusiasmats amb la Rifa. No ho hauria cregut mai.

23 de desembre

Preparatius nadalencs. El pessebre del menjador està més atapeït cada any. Les figures es toquen les unes a les altres. Però els nens són feliços.

24 de desembre

Vigília de Nadal. Déu ens dona salut. I la mare vindrà a passar el Nadal a Cordellas amb nosaltres. Estic content.

25 de desembre

Tots ens hem reunit a Cordellas com cada any. Només han faltat, per enfermetat, la família Sans. Dia de sol magnífic. Gairebé no feia fred. Els nens han dit els versos. En Manuel l'ha dit molt graciós i amb molta fe.

27 de desembre

He sortit, a la tarda, de compres. Els aparadors són magnífics. S'han obert dos establiments de gran luxe dedicats a la venda de moneders i articles de pell.

28 de desembre

Al camp de Les Corts a veure el partit Sittardse Boys-Barcelona. Els holandesos molt fluixos a excepció del porter De Munch. Ha debutat el brasileny Da Silva que m'ha agradat molt. A la nit he anat al sopar d'homenatge al Sittardse Boys. Cantant una jota el massatgista Mur s'ha "lesionat" i ha tingut un *corte* de digestió. Li han tingut de fer massatge. He conegut i saludat a en Da Silva.

29 de desembre

Preparatius de fi d'any. Curso felicitacions per a l'any nou. Es comença a parlar del Sant i del dinar i d'obsequis. Els diners volen i ni tinc pit per a anotar els gastos al dietari.

30 de desembre

Penya Castanys. En Prat ha portat una capseta d'il·lustracions d'en Grau Sala exquisides.

31 de desembre

Fi d'any. Començo l'any al costat del Magí, la Jesusa, del Sr. Santiago Costa, de la seva filla i gendre. Ressopó, xampany gelat, films amateurs a color rodats a Nova York.

Bon començament d'any. I bon acabament, és clar.